

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrfbih@vrfbih.ba

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
JAVNE USTANOVE DOM ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO
ZA 2010.GODINU
Broj:05-3/11**

Sarajevo, maj 2011. godine

**MENADŽMENTU
JAVNE USTANOVE DOM ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO
SARAJEVO**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo** za 2010. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2010. godine, bilansa uspijeha, izvještaja o promjenama u kapitalu i izvještaja o novačanim tokovima), reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo (u daljem tekstu Dom zdravlja) odgovorno je za izradu i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Doma zdravlja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanja mišljenja:

1. Ugovorom o pružanju zdravstvene zaštite osiguranicima Kantona Sarajevo za 2010.godinu potpisanim od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo i JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, utvrđene su naknade za usluge zdravstvene zaštite, kao i broj finansiranih zaposlenika od 1.653. Na dan 31.12.2010. godine u JU Dom zdravlja bilo je zaposleno 2.164 radnika, što je za 511 više u odnosu na Ugovorom utvrđeni broj zaposlenika. Navedeno je imalo za posljedicu da su sredstva za materijalne troškove predviđena Ugovorom velikim dijelom preusmjerena na poziciju plaća i naknada za finansiranje viška radnika odnosno nepriznatog kadra što u konačnici može imati uticaja na kvalitet pruženih zdravstvenih usluga (tačke 4.2 i 4.4.1 Izvještaja).

2. Dom zdravlja nije na kraju 2010. godine u skladu sa MRS 16 izvršio procjenu ostatka korisnog vijeka trajanja stalnih sredstava niti je u tom dijelu uskladio svoje Računovodstvene politike. Procjena je izvršena na kraju 2007. godine. Navedenom procjenom, nerealno je produžen vijek trajanja i smanjene stope amortizacije (iz razloga nedostatka sredstava za finansiranje troškova amortizacije) čime su troškovi amortizacije podcjenjeni. Dom zdravlja je trebao na kraju 2010. godine izvršiti ponovnu provjeru i promjene obračunati u skladu sa MRS 8- Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i pogreške (tačka 4.4.3 Izvještaja).
3. Prilikom odabira banaka za obavljanje bankarskih usluga za 2010. godinu nije proveden postupak utvrđen Zakonom o javnim nabavkama BiH(tačka 4.5. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji **Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2010.godine, rezultate poslovanja te novčani tok za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finasijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo u toku 2010.godine, osim za napomene navedene u tački 1., 2.i 3. u prethodnom pasusu, bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo: 28.04.2011. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME	1
4.	NALAZI I PREPORUKE	2
4.1	Prethodno iskustvo sa klijentom	2
4.2	Sistem internih kontrola	3
4.3	Finansijski plan Doma zdravlja	3
4.4	Prihodi Doma zdravlja.....	4
4.5	Rashodi.....	5
4.5.1	Troškovi zaposlenih	5
4.5.2	Troškovi materijala, usluga i ostali troškovi poslovanja	6
4.5.3	Troškovi amortizacije	7
4.6	Nabavke i primjena Zakona o javnim nabavkama u BiH	8
4.7	Stalna sredstva i zalihe	9
4.8	Potraživanja i obaveze.....	9
4.9	Vanbilansna evidencija	10
5.	KOMENTAR	10
PRILOG BR. 1	PRILOG BR. 1	1
IZVRŠENJE FINANSIJSKOG PLANA DOMA ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO FEDERACIJE BIH NA DAN 31.12.2010. GODINE	IZVRŠENJE FINANSIJSKOG PLANA DOMA ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO FEDERACIJE BIH NA DAN 31.12.2010. GODINE	1

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
JU DOM ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO
za 2010. godinu

1. UVOD

Dom zdravlja je javna ustanova utemeljena Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Odlukom o osnivanju J.U. Dom zdravlja Kantona Sarajevo. Osnivač Doma zdravlja je Kanton Sarajevo. Dom zdravlja je zdravstvena ustanova koja obavlja primarnu zdravstvenu zaštitu, specijalističko- konsultativnu zdravstvenu djelatnost na području Kantona Sarajevo. Djelatnost Doma zdravlja je: opća medicina, zdravstvena zaštita djece, školska medicina, zdravstvena zaštita nespecifičnih i specifičnih plućnih oboljenja, zubozdravstvena djelatnost, higijensko-epidemiološka djelatnost, laboratorijska, radiološka i druga dijagnostika i obavljanje specijalističko konsultativnih zdravstvenih djelatnosti, te fizikalna i mentalna rehabilitacija. Specijalističko-konsultativna djelatnost se obavlja pod stručnim nadzorom „Opće bolnice Sarajevo“. Dom zdravlja može bez upisa u sudski registar obavljati i druge djelatnosti koje zakonom nisu određene u djelatnosti Doma zdravlja, a koje služe ostvarenju osnovne djelatnosti Doma zdravlja, u skladu i na način određen Zakonom.

Prema Statutu sredstva za rad Dom zdravlja ostvaruje : Ugovorom sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo kojim je utvrđen procenat finansiranja zdravstvene ustanove od 95% odnosno 98% , Ugovorom po osnovu dobrovoljnog osiguranja, donacija, pomoći i drugih izvora.

Organizacija i sistematizacija poslova u Domu zdravlja uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji JU Doma zdravlja. Domom zdravlja upravlja Upravni odbor, čije članove imenuje Vlada Kantona Sarajevo u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, a rukovodi generalni direktor. Direktora imenuje Upravni odbor uz saglasnost Vlade Kantona a na prijedlog Ministra zdravstva Kantona Sarajevo. U Domu zdravlja formira se Stručni odbor, koji je savjetodavni organ generalnog direktora. Stručni odbor imenuje generalni direktor, a sačinjavaju ga direktori organizacijskih jedinica. Organ kontrole poslovanja u Domu zdravlja je Nadzorni odbor. Predsjednika i članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava Vlada Kantona Sarajevo.

U Domu zdravlja na dan 31.12.2010. godine je bilo uposleno 2164 uposlenika.

Sjedište Doma zdravlja je u Sarajevu, u ulici Vrazova broj 11.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Doma zdravlja za 2010. godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Doma zdravlja na dan 31.12.2010. godine, izvršenje Finansijskog plana za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa Međunarodnim standardima finasijskog izvještavanja.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od januara do aprila 2011. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Doma zdravlja Kantona Sarajevo za 2010. godinu konstatovali smo određeni broj propusta i u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- *Poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju dosljedne primjene zakona i ostalih propisa i poboljšati vršenja nadzora nad djelovanjem postojećeg sistema internih kontrola u cilju njenog konstantnog unapređenja.*
- *U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o internoj reviziji uspostaviti organizacionu jedinicu interne revizije.*
- *U saradnji sa Zavodom za zdravstveno osiguranje Kantona Sarajevo osigurati da se Ugovor o pružanju zdravstvene zaštite osiguranicima Kantona Sarajevo zaključi u razumnom roku i da isti bude usklađen sa osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona (posebno u dijelu potrebnog zdravstvenog kadra) kako je to utvrđeno Zakonom o zdravstvenom osiguranju.*
- *Potrebno je da menadžment Doma zdravlja prije donošenja i usvajanja Finansijskog plana od strane Upravnog odbora, izvrši usklađivanje prihoda i rashoda istoga sa planiranim sredstvima za finansiranje Doma zdravlja od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja kantona Sarajevo, obzirom da Zavod isti finansira sa 98%.*
- *U saradnji sa nadležnim institucijama Kantona Sarajevo izvršiti procjenu potrebnog zdravstvenog kadra Doma zdravlja a u skladu sa standardima i normativima zdravstvene zaštite. Ukoliko standardi i normativi nisu primjenjivi u praksi inicirati izmjene i dopune istih.*
- *Odluku o visini naknade članovima Upravnog i Nadzornog odbora donositi u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim zakonskim propisima.*
- *U skladu sa MRS-16 , izvršiti realnu procjenu ostatka korisnog vijeka trajanja stalnih sredstava kako bi troškovi amortizacije, a time i ukupni troškovi poslovanja Doma zdravlja bili realno iskazani .*
- *Dosljedno provoditi Zakon o javnim nabavkama BiH i u cilju transparentnosti u skladu sa članom 20 istog objavljivati obavijest o sklopljenim ugovorima u Službenom glasniku BiH.*
- *Izvršiti odabir dobavljača za bankarske usluge u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH .*
- *Formirati komisiju koja će nadgledati i zapisnički evidentirati uništavanje opreme predviđene za rashod kako bi taj izvještaj poslužio kao temelj za isknjižavanje opreme iz knjigovodstva.*
- *Nastaviti i intenzivirati aktivnosti na pribavljanju dokumentacije (posjedovnih listova) za imovinu evidentiranu u knjigovodstvu Doma zdravlja.*
- *Za evidentirana utužena potraživanja donijeti Odluku o preknjižavanju istih sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja.*
- *U cilju osiguranja finansijske stabilnosti i održavanja solventnosti obaveze prema dobavljačima izmiriti u skladu sa propisanim i ugovorenim rokovima.*
- *Intezivirati aktivnosti na pribavljanju dokumentacije vezano za stanove Doma zdravlja (otkupljenih i u fazi otkupa) u cilju rješavanja stambene problematike i zaštite imovine.*

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Prethodno iskustvo sa klijentom

Ured za reviziju institucija FBiH prvi put obavlja reviziju finansijskih izvještaja JU Doma zdravlja Sarajevo. Reviziju finansijskih izvještaja J.U. Doma zdravlja za 2010. godinu kao i ranijih godina obavila je revizorska kuća Društvo za reviziju i poslovni konsalting „REVSAR“ d.o.o. Sarajevo. Revizorska kuća je za 2010.godinu dala pozitivno mišljenje sa isticanjem predmeta.

4.2 Sistem internih kontrola

Izvršili smo procjenu funkcionisanja sistema internih kontrola na osnovu provedene revizije određenih procesa poslovanja i utvrdili sljedeće:

Organizacija Doma zdravlja, sistematizacija i opis poslova i radnih zadataka koje obavljaju zaposlenici na pojedinim radnim mjestima dati su u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2003.godine kao i u Pravilniku o izmjeni i dopuni Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz maja 2007. godine (sistematizovano 1535 izvršilaca). Ugovorom zaključenim između Zavoda zdravstvenog osiguranja (finansijera Doma zdravlja) i Doma zdravlja utvrđeno je plaćanje naknade ustanovi za 1.653 uposlenika, a Dom zdravlja sa 31.12.2010.godine imao je 2.164 uposlenika. Dom zdravlja je sačinio prijedlog novog Pravilnika o radu i sistematizaciji radnih mjesta koji je Upravni odbor javne ustanove usvojio 31.03.2008. godine (kojim je sistematizovano 2400 izvršilaca). Međutim do kraja naše revizije Ministarstvo zdravstva Kantona na Pravilnik nije dalo saglasnost, te isti nije u primjeni.

U cilju uspješnijeg djelovanja sistema internih kontrola, Dom zdravlja je sačinio određene podzakonske akte. Međutim većina njih tokom revidirane 2010. godine nije bila u potpunosti usklađena sa važećim zakonskim propisima jer su uglavnom sačinjeni u 2003. godini. Krajem 2010. godine Upravni odbor Doma zdravlja je usvojio određeni broj internih akata (isti su usaglašeni sa zakonskim i podzakonskim propisima): Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o finansijskom poslovanju i Pravilnik o javnim nabavkama. Nepostupanje u potpunosti u skladu sa internim aktima imalo je za posljedicu određene propuste i nepravilnosti u radu. Propusti i nepravilnosti se odnose prije svega na broj uposlenika Doma zdravlja koji nije u skladu sa zaključenim ugovorom o pružanju zdravstvene zaštite, nije vršeno usaglašavanje (po strukturi) prihoda i rashoda Doma zdravlja sa planiranim sredstvima za finansiranje Doma zdravlja od strane Zavoda, plaćanje obaveza prema dobavljačima nije vršeno u skladu sa ugovorenim i propisanim rokovima, na kraju godine nije izvršena procjena ostatka vrijednosti i korisnog vijeka upotrebe stalnih sredstava kako je to regulisano MRS-16, nije izvršen odabir komercijalnih banaka za obavljanje bankarskih usluga u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, odluke o visini naknade članovima Upravnog i Nadzornog odbora nisu donesene u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim zakonskim i drugim propisima.

Dom zdravlja nema organizovanu jedinicu za internu reviziju iako ispunjava uslove utvrđene Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o internoj reviziji (više od 200 uposlenika i operativni Budžet više od 10.000.000 KM). U skladu sa navedenim zakonom rukovoditelj organizacije odgovoran je za uspostavljanje i funkcionisanje odgovarajućeg i učinkovitog finansijskog upravljanja i sistema internih kontrola. Interna revizija pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve osiguravajući sustavan, discipliniran pristup procjeni i poboljšanju učinkovitosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja.

Poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju dosljedne primjene zakona i ostalih propisa i poboljšati vršenja nadzora nad djelovanjem postojećeg sistema internih kontrola u cilju njenog konstantnog unapređenja.

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o internoj reviziji uspostaviti organizacionu jedinicu interne revizije.

4.3 Finansijski plan Doma zdravlja

Finansijski plan prihoda i rashoda Doma zdravlja za 2010. godinu u iznosu od 50.916.009 KM sa prosječnim brojem zaposlenih od 2050 (na osnovu sati rada) usvojio je Upravni odbor 12.04.2010. godine. Isti dan je i Nadzorni odbor donio zaključak kojim se usvaja Prijedlog finansijskog plana prihoda i rashoda Dom zdravlja i dao je mišljenje uz napomenu da je potrebno razmotriti probleme koji će se javiti u realizaciji navedenog Plana jer nisu obezbjeđena finansijska sredstva za pojedine troškove. Finansiranje Doma zdravlja vrši se od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo (u daljem tekstu Zavod) na osnovu ugovornog odnosa u iznosu od 98%. Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo je dopisom od 01.04.2010. godine tražilo da Program rada i Finansijski plan Doma zdravlja bude usaglašen sa Finansijskim planom Zavoda za 2010.godinu i Budžetom Kantona Sarajevo koji su prethodno usvojeni od strane Skupštine Kantona. Zavod je 06.04.2010. godine dao mišljenje kojim navodi da su prihodi navedeni u

Finansijskom planu Doma zdravlja u iznosu od 47.810.866 KM (kao prihod ostvaren od domicilnog Zavoda) usaglašeni sa sredstvima prikazanim u posebnom dijelu Finansijskog plana prihoda i rashoda Zavoda za 2010. godinu. Skupština Kantona je 30.06.2010. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti na Program rada i Finansijski plan Doma zdravlja za 2010. godinu.

Provedenom revizijom smo utvrdili da struktura prihoda odnosno rashoda Finansijskog plana Doma zdravlja ne odgovara i nije usaglašena sa strukturom prihoda odnosno rashoda koji su predviđeni Finansijskim planom Zavoda (npr. plan bruto plaća je 39.158.087 KM, a po Finansijskom planu Zavoda 33.867.418 KM ili plan materijalnih troškova 4.610.143 KM, a po Finansijskom planu Zavoda 7.504.674 KM).

Zavod je tek u osmom mjesecu 2010. godine sa Domom zdravlja zaključio Ugovor o pružanju zdravstvene zaštite osiguranicima Kantona Sarajevo za 2010. godinu (u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju) u iznosu od 47.810.866 KM u skladu sa Finansijskim planom Zavoda. Do tada se finansiranje Doma zdravlja vršilo redovnim tranšama od strane Zavoda. Navedenim ugovorom utvrđen je obim i vrsta zdravstvenih usluga koje Dom zdravlja pruža osiguranim licima u skladu sa Planom i programom rada Doma zdravlja za 2010. godinu i naknade koje Zavod plaća za te ugovorene usluge i druga prava i obaveze ugovarača. **Ugovorom je utvrđeno da je procenat finansiranja zdravstvene ustanove 95% i da se naknade za bruto plaće, topli obrok i prevoz odnose na 1.653 zaposlenika – priznata zaposlenika za izvršenje Plana i programa zdravstvene zaštite za 2010.godinu. Krajem godine zaključen je Aneks ugovora kojim se procenat finansiranja povećava na 98%.**

Dom zdravlja je 14.10.2010.godine na zahtjev Zavoda (u skladu sa članom 19 Ugovora) istom dostavio dokumentaciju vezano za poslovanje za prvih devet mjeseci Doma zdravlja.

Sa 31.12.2010. godine Dom zdravlja je u finansijskim izvještajima iskazao prihode u iznosu od 51.479.342 KM, rashode 52.182.388 KM i gubitak perioda 803.070 KM. Upravni odbor je 28.03. 2011. godine donio Odluku o usvajanju godišnjeg izvještaja o finansijskom poslovanju Doma zdravlja i Odluku kojom se iskazani gubitak dijelom pokriva akumuliranom dobiti iz 2009. godine u iznosu od 70.016 KM, a ostali gubitak u iznosu od 733.054 KM će se knjižiti u korist akumuliranog gubitka. U zaključku Izvještaja o finansijskom poslovanju navodi se da je menadžment Doma zdravlja bio prinuđen da poduzme mjere štednje i racionalizacije kako bi se gubitak na kraju godine sveo na najmanju moguću mjeru.

U saradnji sa Zavodom za zdravstveno osiguranje Kantona Sarajevo osigurati da se Ugovor o pružanju zdravstvene zaštite osiguranicima Kantona Sarajevo zaključi u razumnom roku i da isti bude usklađen sa osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona (posebno u dijelu potrebnog zdravstvenog kadra) kako je to utvrđeno Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

Potrebno je da menadžment Doma zdravlja prije donošenja i usvajanja Finansijskog plana od strane Upravnog odbora, izvrši usklađivanje prihoda i rashoda istoga sa planiranim sredstvima za finansiranje Doma zdravlja od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja kantona Sarajevo, obzirom da Zavod isti finansira sa 98%.

4.4 Prihodi Doma zdravlja

Ukupni prihodi iskazani u finansijskim izvještajima Doma zdravlja za 2010. godinu iznose 51.479.342 KM.

U strukturi prihoda najznačajniju stavku predstavljaju **prihodi iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i iznose 50.218.860 KM**, a sastoje se od prihoda po osnovu redovne tranše Zavoda u iznosu od 50.145.351 KM i prihoda po osnovu participacije osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite u iznosu od 73.509 KM.

Prihodi po osnovu redovne tranše Zavoda čine 98% ukupnih prihoda Doma zdravlja, a sastoje se od dotacija (naknada) za: bruto plaće, topli obrok, prijevoz, materijalne troškove, za regres, otpremnine, posmrtnine, za upravni i nadzorni odbor, za specijalizacije, za participacije i drugo.

Prihodi izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja iskazani su u iznosu od 1.260.482 KM, a najznačajnije stavke odnose se na prihode po osnovu plaćanja pravnih i fizičkih lica (ljekarska

uvjerenja, stomatološke usluge) u iznosu od 675.366 KM i ostali prihodi u iznosu od 425.960 KM (donacije, zakup, tenderska dokumentacija i drugo). Ovi prihodi su u odnosu na plan manje ostvareni za 54 %.

4.5 Rashodi

Ukupni rashodi Doma zdravlja u 2010. godini iskazani u bilansu uspjeha iznose 52.282.412 KM, a odnose se na troškove plata i naknada uposlenih u iznosu od 46.849.555 KM, ostale troškove poslovanja (troškove materijala, energije, sitnog inventara, usluga i ostali troškovi) u iznosu od 4.624.212 KM te troškove amortizacije u iznosu od 808.645 KM. U odnosu na planirane ukupni rashodi veći su za 3%.

4.5.1 Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih za 2010. godinu iskazani su u iznosu od **46.849.555 KM** od čega se na bruto plate odnosi **40.629.411 KM** a naknade troškova zaposlenih (troškovi toplog obroka, regresa i prevoza) **6.220.144 KM**.

Ukupna masa sredstava za plaće zaposlenih radnika koje finansira Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo (finansijer), utvrđuje se na osnovu broja zaposlenih odnosno priznatog kadra, koeficijentata složenosti poslova i vrijednosti koeficijenta. Koeficijenti složenosti za obračun osnovne plaće utvrđeni su Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavca i zaposlenika u oblasti zdravstva i Pravilnikom o radu.

Ugovorom o pružanju zdravstvene zaštite osiguranicima Kantona Sarajevo koji je Dom zdravlja potpisao sa Zavodom utvrđeno je da se naknada za bruto plaće, topli obrok i prevoz odnosi na 1.653 zaposlena – priznata zaposlenika za izvršenje Plana i programa zdravstvene zaštite za tekuću godinu. Zavod je uz 1.525 uposlenih sistematizovanih Pravilnikom, ugovorom o finansiranju i njegovim aneksima iz ranijih godina priznao još 128 uposlenih kadrova na ime otvaranja novih ambulanti Doma zdravlja što je ukupno 1.653 uposlena. Utvrdili smo da je Zavod na ime bruto plaća i naknada zaposlenim (temeljem Ugovora) doznačio Domu zdravlja 41.429.311 KM što znači da je razlika od 5.420.244 KM isplaćena najvećim dijelom na teret materijalnih troškova, a u skladu sa Finansijskim planom Doma zdravlja. Navedeno po našem mišljenju može imati uticaja na kvalitet pružanja zdravstvenih usluga.

Na dan 31.12.2010.godine u Domu zdravlja je bilo 2.164 zaposlena od čega su, prema Izvještaju o radu Doma zdravlja, 94 zaposlenika na određeno vrijeme. Kako Zavod doznačava sredstva za 1.653 zaposlena broj takozvanog nepriznatog kadra kretao se oko 511. Uvidom u prezentovanu dokumentaciju utvrdili smo da je najveća razlika broja uposlenih u odnosu na priznati kadar kod SSS – zdravstvenog smjera gdje Zavod priznaje 658 uposlenika a stvarni broj izvršilaca je 992 (razlika je 334). Isto tako Zavod priznaje 379 ljekara specijalista, a u Domu zdravlja radi 332 (dakle manje za 47). Smatramo da je loša i nedovoljna komunikacija između Doma zdravlja i nadležnih institucija Kantona Sarajevo jedan od razloga nerješavanja pitanja tzv “nepriznatog kadra“. Sa jedne strane Finansijski plan i Plan rada Doma zdravlja sa stvarnim brojem izvršilaca je odobren od strane Kantonalnog ministarstva i Skupštine Kantona, a sa druge strane Finansijski plan Zavoda (kojim je utvrđen daleko manji broj izvršilaca koje Zavod finansira za izvršene usluge zdravstvene zaštite) također je odobren od strane Skupštine kantona. Sredinom 2010. godine održan je sastanak Doma zdravlja i nadležnih institucija Kantona Sarajevo sa ciljem da se pokušaju prevazići poteškoće u funkcionisanju sistema Doma zdravlja. Jedan od zaključaka sastanka bio je formiranje zajedničke komisije koja bi između ostalog imala zadatak da utvrdi stvarno stanje i potrebe kadra na terenu u svakoj pojedinačnoj ambulanti Doma zdravlja. Do kraja naše revizije zajednička komisija nije formirana.

U skladu sa standardima i normativima primarne zdravstvene zaštite, djelatnost porodične medicine osigurava jedan radni tim na 1500-2.500 korisnika, a sastav tima čine jedan liječnik i dvije medicinske sestre. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju broja kadra po ambulantomama Doma zdravlja utvrdili smo da ima timova porodične medicine koji pored liječnika i dvije medicinske sestre imaju i još jednu medicinsku sestru koja obavlja poslove kartoteke što nije u skladu sa važećim normativima, međutim odgovorne osobe ističu da se posao ne može drugačije obaviti. Prema prezentovanom Izvještaju zaposlenika koji se nalaze na odsustvu sa rada po raznim osnovama utvrdili smo da tokom 2010. godine nije bilo u procesu rada po raznim osnovama prosječno mjesečno 400 zaposlenika.

Naknade zaposlenih odnose se na: troškove toplog obroka 4.312.088 KM, troškove prijevoza 799.066 KM, regres 1.108.990 KM, naknade za porodiljno odsustvo 359.567 KM.

Naknada za topli obrok je za prvih šest mjeseci isplaćivana na osnovu Odluke generalnog direktora iz 2009. godine u iznosu od 170 KM po uposlenom za sve uposlene, a Zavod je u skladu sa Ugovorom dotirao za 1653 uposlena po 161,5 KM (ukupno 3.203.520 KM). Od jula do decembra 2010. godine isplata toplog obroka svedena je na nivo koji dotira Zavod u iznosu od 161,5 KM za sve uposlene u skladu sa Odlukom generalnog direktora. Razlika koju su u Domu zdravlja isplaćivali za „nepriznati kadar“ isplaćivana je na teret materijalnih troškova. U decembru 2010. godine Zavod je doznačio 826.500 KM po osnovu korekcije naknade za topli obrok za 1.653 uposlena (što je iznosilo 2,003 KM po danu) po odluci Upravnog odbora Zavoda.

Po ugovoru o finansiranju Zavod je Domu zdravlja **doznačio sredstva za regres za 1653** uposlena u iznosu od 1.099.245 KM odnosno 665 KM po uposlenom. Menadžment Doma zdravlja donio je Odluku o isplati regresa za sve uposlene u dva dijela i to 500 KM do 28.06.2010. godine i 165 KM po sticanju uslova odnosno obezbjeđenju finansijskih sredstava. Isplata prvog dijela regresa je izvršena i iznosila je 1.108.990 KM. Međutim, drugi dio regresa nije isplaćen jer je menadžment 31.12.2010. godine donio Odluku da se nisu stekli uslovi za isplatu istog jer se nisu mogla obezbjeđiti vlastita finansijska sredstva.

Naknade za prijevoz realizovane su u iznosu od 799.066 KM (za koje je Zavod dotirao 772.714 KM). Iste su isplaćivane u skladu sa internim aktima i Odlukom generalnog direktora o utvrđivanju participacije u nabavci mjesečnih karata. U skladu sa ovom odlukom, uposlenici koji ostvaruju pravo na troškove prevoza učestvovali su u nabavci mjesečnih karata u iznosu od 10 KM po uposlenim. Odlukom generalnog direktora od 28.12.2010. godine učešće uposlenika povećano je na 15.30 KM po uposlenom.

Naknade za porodiljno odsustvo isplaćene su u skladu sa internim aktima Doma zdravlja. Služba za socijalni rad Kantona Sarajevo svim porodiljama na području kantona Sarajevo isplaćuje po 400 KM. U skladu sa isvojem internim aktima, Dom zdravlja isplaćivao je porodiljama iznos razlike do visine njihove plate (sa porezima i doprinosima). Za ove naknade Dom zdravlja isplatio je u bruto iznosu 672.999 KM. Naknade za porodiljno odsustvo Zavod ne dotira Domu zdravlja.

Iz prezentovane dokumentacije vezane za nastanak navedenih troškova, vidljivo je kako za sve isplate naknada vezan problem tzv. „nepriznatog kadra“ koji Dom zdravlja finansira na teret materijalnih troškova.

Stupanjem na snagu novog Zakona o zdravstvenoj zaštiti (članak. 236 i 237) zdravstvene ustanove su u obavezi uskladiti svoja interna akta, svoju organizaciju i poslovanje sa odredbama Zakona do 2012.godine. U skladu sa navedenim zakonom Federalni ministar zdravstva treba donijeti provedbene propise kojima će se regulisati između ostaloga i plan ljudskih resursa za zdravstveni sustav Federacije.

U saradnji sa nadležnim institucijama Kantona Sarajevo izvršiti procjenu potrebnog zdravstvenog kadra Doma zdravlja a u skladu sa standardima i normativima zdravstvene zaštite. Ukoliko standardi i normativi nisu primjenjivi u praksi inicirati izmjene i dopune istih.

4.5.2 Troškovi materijala, usluga i ostali troškovi poslovanja

Troškovi materijala, usluga i ostali troškovi poslovanja iskazani su u iznosu od 4.624.212 KM a najznačajnije stavke odnose se na : nabavke medicinskog materijala u iznosu od 1.217.771 KM, troškovi energije u iznosu od 1.244.314 KM, usluge održavanja opreme, automobila i građevina u iznosu od 319.569 KM, usluge zakupa u iznosu od 111.367 KM, izdaci za otpremnine u iznosu od 184.603 KM, izdaci za posmrtninu u iznosu od 218.691 KM, troškovi ugovora o djelu u iznosu od 83.579 KM, naknade članovima Upravnog odbora i članovima Nadzornog odbora u iznosu od 104.452 KM, troškovi reprezentacije u iznosu od 46.484 KM i naknade pripravniciima-stažistima u iznosu od 167.469 KM .

Ukupno evidentirani troškovi energije u najvećem dijelu odnose se na nabavku zemnog plina, butana, kiseonika (427.358 KM), troškove energije (395.051 KM), centralnog grijanja (245.010 KM) i goriva i maziva (176.069 KM). Dom zdravlja raspolaže sa voznim parkom od 49 automobila (2 su dobili na korištenje od strane općina). Pregledom dokumentacije utvrdili smo da se uredno vodi evidencija i radni putni nalozi za automobile, prave se mjesečni izvještaji za menadžment o potrošnji goriva i maziva i imaju propisane normative potrošnje.

Usluge održavanja opreme, automobila i građevina realizovane su temeljem ispostavljenih faktura i ugovora za pružanje usluga. Uvidom u dokumentaciju nismo konstatovali nepravilnosti..

Troškovi reprezentacije regulisani su Odlukom generalnog direktora o visini troškova reprezentacije i namjeni istih, za revidiranu godinu i manji su od planiranih. Nismo našli nepravilnosti kod realizovanja ovih troškova.

Troškovi otpremnina evidentiraju se u momentu dospjeća. Dom zdravlja uposlenicima za odlazak u penziju isplaćivao je u skladu sa svojim internim aktima pet prosječnih plata ostvarenih na teritoriju Federacije BiH prema posljednjem podatku Federalnog zavoda za statistiku, a Zavod je refundirao tri plaće u skladu sa kolektivnim ugovorom (po istom najmanje tri prosječne plate). Razlika je isplaćivana na teret materijalnih troškova Doma zdravlja.

Troškovi pomoći u slučaju smrti isplaćivali su se do osmog mjeseca 2010. godine u skladu sa Pravilnikom o radu u iznosu od tri prosječne plate ostvarene u prethodna tri mjeseca u Federaciji BiH. Od 01.08.2010.godine isplata ovih naknada svedena je na dvije prosječne plate.

Ugovorom o pružanju zdravstvene zaštite osiguranicima Kantona Sarajevo za 2010. godinu između Doma zdravlja i Zavoda, članom 5 propisana je obaveza Zavoda da dva puta godišnje dotira sredstva za otpremnine i pomoći u slučaju smrti u zavisnosti od broja uposlenika koji ostvare pravo na penziju, odnosno broja zahtjeva za pomoć.

Naknade pripravniciima-stažistima isplaćivane su u skladu sa čl.7 Ugovora sa Zavodom i u skladu sa čl.15 Pravilnika o radu. Zavod je refundirao Domu zdravlja 604,83 KM bruto po pripravniku-stažistu primljenom po osnovu natječaja raspisanog tokom 2009.godine, a pripravniciima-stažistima primljenim tokom 2010.godine putem natječaja refundirao je 301 KM bruto po pripravniku-stažisti.

Naknade članovima Upravnog i Nadzornog odbora isplaćivane su u skladu sa odlukom generalnog direktora Doma zdravlja i iznosile su 900 KM (neto) za članove i 1200 KM (neto) za predsjednika. Ova Odluka nije u skladu sa čl. 64 Zakona o zdravstvenoj zaštiti niti čl.26 Statuta Doma zdravlja kojima je regulisano da osnivač (Vlada kantona na prijedlog Kantonalnog ministra zdravstva) donosi odluku o visini naknada članovima Upravnih i Nadzornih odbora koje je Vlada imenovala. Također moramo istaknuti da je veći dio godine (do osmog mjeseca 2010.godine) Upravni odbor radio sa četiri člana iako je Zakonom o zdravstvenoj zaštiti propisano da ima pet članova. Petog člana Upravnog odbora nije imenovala Vlada Kantona Sarajeva.

Odluku o visini naknade članovima Upravnog i Nadzornog odbora donositi u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim zakonskim propisima..

4.5.3 Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacija stalnih sredstava su iskazani u iznosu od 808.645 KM. Od ukupno iskazanih troškova amortizacije materijalnih sredstava, na troškove amortizacije stalnih sredstava koja nisu donirana odnosi se 576.543 KM, a na obračunatu amortizaciju po osnovu doniranih sredstava u skladu sa MRS 20 odnosi se 230.252 KM. Zavod ne prizna i ne vrši financiranje troškova amortizacije stalnih sredstava Doma zdravlja. Prema izjavi odgovornih lica amortizacija je bila izrazito visoka u ranijem periodu i iznosila je oko 2.000.000 KM i pokrivala se djelimično, zbog nedostatka sredstava, na teret kapitala. **Na problem nepokrivenosti troškova amortizacije Dom zdravlja** je ukazivao u više navrata međutim, kako ističu odgovorni bez ikakvog rješenja. Iz toga razloga, na temelju zaključka Upravnog odbora Doma zdravlja od 27.12. 2007 godine, javna ustanova je angažovala sudske vještake koji su izvršili analizu i dali stručni nalaz i mišljenje u smislu stanja stalnih sredstava Doma zdravlja sa procjenom ostatka korisnog vijeka trajanja svih neamortizovanih sredstava sa 31.12.2007 godine. Upravni odbor Doma zdravlja je zatim donio Odluku o obračunu amortizacije stalnih sredstava vremenskom proporcionalnom metodom pojedinačno za svako stalno sredstvo, a na osnovu procjenjenog ostatka korisnog vijeka trajanja što nije regulisano Računovodstvenim politikama i koje u ovom dijelu nisu usklađene sa MRS-om. Po ovome osnovu znatno je produžen vijek trajanja stalnih sredstava i smanjene amortizacijske stope, što nije realno i na osnovu čega su potcjenjeni troškovi amortizacije (npr.procjena opreme- elektro i mehanički medicinski uređaji, instrumenti i pribor je od 14 do 20 godina, računara 10 do 11 godina, automobila 15 do 20 godina)..

Prema MRS-u 16 ostatak vrijednosti i vijek upotrebe sredstva treba provjeriti na kraju svake finansijske godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene treba obračunati u skladu sa MRS om 8 -Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i pogreške. Dom zdravlja nije vršio procjenu na kraju 2010. godine. Ovome treba dodati i to da je u skladu sa tačkom 6. MRS-16 ostatak vrijednosti nekog sredstva procjenjeni iznos koji bi pravno lice primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon

odbijanja procjenjeni troškova otuđenja, da je sredstvo već na kraju svoga vijeka upotrebe i u stanju koje se očekuje na kraju njegovog vijeka upotrebe.

U skladu sa MRS-16 , izvršiti realnu procjenu ostatka korisnog vijeka trajanja stalnih sredstava kako bi troškovi amortizacije, a time i ukupni troškovi poslovanja Doma zdravlja bili realno iskazani .

4.6 Nabavke i primjena Zakona o javnim nabavkama u BiH

U Domu zdravlja Odlukom Upravnog odbora usvojen je novi Pravilnik o javnim nabavkama u skladu sa izmjenama Zakona o javnim nabavkama u BiH, usvojen je plan nabavki i formirana komisija za javne nabavke za 2010.godinu. U skladu sa svojim ovlaštenjima Nadzorni odbor je tokom 2010.godine formirao komisiju koja je između ostaloga imala zadatak izvršiti analizu provedenih postupaka javnih nabavki i sklopljenih ugovora sa dobavljačima temeljem provedenih procedura nabavki u 2010.godini. Komisija nije pronašla nepravilnosti u primjeni zakona o javnim nabavkama.

Tim za reviziju izvršio je uvid u dokumentaciju vezanu za nabavke za potrebe Doma zdravlja i to :

- laboratorijskog potrošnog materijala (reagensi biohemija, vakuntajneri, igle i sl.)- proveden je ponovni otvoreni postupak samo za vakuntejnere, igle i slično, a vrijednost ugovora je 276.447 KM. Kod nabavki reagensa biohemije zbog prigovora jednog ponuđača postupak je poništen.
- nabavka stomatološkog potrošnog materijala za koji je proveden otvoreni postupak i sklopljeni ugovori (za 6-lotova) u vrijednosti 191.538 KM, a za poništena dva LOT-a (također za nabavku stomatološkog potrošnog materijala) putem konkurentskog postupka bez objave izvršena je nabavka u vrijednosti od 37.674 KM,
- kancelarijskog materijala izvršena je konkurentskim postupkom, a vrijednost ugovora je 41.562 KM,
- nabavka tiskanica i obrazaca izvršena je konkurentskim postupkom, a vrijednost sklopljenog ugovora je 58.469 KM,
- goriva i maziva nakon provedenog otvorenog postupka sklopljen je ugovor u vijednosti 178.740 KM (58.500 KM za lož ulje i 120.240 KM za gorivo),
- usluga revizije za koji je proveden konkurentski postupak, vrijednost ugovora je 57.213 KM,
- usluge pranja veša za koji je proveden otvoreni postupak i sklopljen ugovor u vrijednosti 54.586 KM,
- nabavki 10 kompresora za stomatološku službu putem konkurentskog postupka, a vrijednost ugovora je 27.495 KM,
- nabavke aparata za reverzibilnu osmozu za koje je proveden konkurentski postupak, a vrijednost ugovora je 36.065 KM,
- radova na adaptaciji ambulante Podlugovi putem konkurentskog postupka, a vrijednost sklopljenog ugovora je 26.831 KM

Uvidom u primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH kod gore navedenih nabavki roba, usluga i radova, tim za reviziju je konstatovao da su provedeni postupci nabavki izvršeni u skladu sa internim aktima i Zakonom o javnim nabavkama BiH osim za slijedeće :

- niti za jednu nabavku nisu u skladu sa čl. 20 Zakona o javnim nabavkama objavljivali obavjest o sklopljenim ugovorima u Službenom glasniku,
- komercijalne banke u kojima imaju otvorene račune i preko kojih se odvija poslovanje Doma zdravlja nisu odabrane na tenderu kako je to regulisano Zakonom o javnim nabavkama BiH.

U skladu sa čl.41 Zakona o javnim nabavkama BiH za sve postupke javnih nabavki koji su provedeni Dom zdravlja je dostavljao Izvještaj Agenciji za javne nabavke.

Dosljedno provoditi Zakon o javnim nabavkama BiH i u cilju transparentnosti u skladu sa članom 20 istog objavljivati obavijest o sklopljenim ugovorima u Službenom glasniku BiH.

Izvršiti odabir dobavljača za bankarske usluge u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

4.7 Stalna sredstva i zalihe

Na dan 31.12.2010. godine Dom zdravlja je u finansijskim izvještajima iskazao stalna sredstva knjigovodstvene vrijednosti od **23.140.344 KM** od čega su nematerijalna sredstva u iznosu od 36.442 KM, građevinski objekti 11.973.303 KM, oprema 10.778.484 KM, ostala materijalna sredstva u iznosu od 73.907 KM te dugoročna razgraničenja u iznosu od 273.059 KM.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS,MSFI) izvršen je popis stalnih sredstava i zaliha, obaveza i potraživanja u Domu zdravlja. Saglasno internim aktima Doma zdravlja i odluci Upravnog odbora, generalni direktor je odlukom formirao centralnu popisnu komisiju koja je koordinirala rad ostalih popisnih komisija i izradila Elaborat o popisu.

Uvidom u Elaborat o popisu, popisne liste i knjigovodstvenu evidenciju utvrdili smo da ne postoje razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja osim kod popisa opreme kod organizacionih jedinica (Koševsko Brdo i Centar) gdje je ustanovljen manjak opreme u vrijednosti 2.304 KM (sadašnja vrijednost), usljed više sile to jest krađe koja je prijavljena MUP-u Kantona Sarajevo. Nakon provedenog popisa na prijedlog popisne komisije izvršen je otpis opreme u vrijednosti od 559.191 KM jer se radi o dotrajaloj i nefunkcionalnoj opremi. Donesene su odluke o rashodu ali do završetka naše revizije nije bila formirana komisija koja bi nadgledala uništenje i sačinila zapisnik o uništenju na osnovu kojeg bi se izvršilo isknižavanje imovine iz poslovnih knjiga.

Treba napomenuti da Dom zdravlja nema, za sve evidentirane građevinske objekte, posjedovne listove i nije u potpunosti riješio pravo vlasništva ili raspolaganja nad svim nekretninama koje koristi u obavljanju registrovane djelatnosti. Pokrenuti su postupci, ali zbog sporosti sudstva velika većina nije riješena.

U Domu zdravlja izvršen je popis zaliha u skladu sa MRS-om 2. Komisija je obavila popis zaliha u centralnom magacinu kojem su prisustvovali i ovlašteni revizori Društva za reviziju i poslovni konsalting „REVSAR“ d.o.o. Sarajevo. Uvidom u dokumentaciju vezanu za popis zaliha u centralnom magacinu konstatovali smo da iskazano stanje zaliha centralnog magacina u knjigovodstvu u iznosu od 320.931 KM odgovara stvarnom stanju utvrđenim popisom. Odlukom generalnog direktora Doma zdravlja izvršen je popis zaliha i u pomoćnim magacinima u organizacionim jedinicama i utvrđeno je da se stanje slaže sa iskazanim stanjem u knjigovodstvu.

Ukupno iskazane zalihe (sa pomoćnim magacinima) na dan 31.12.2010.godine iznosile su 618.345 KM.

Formirati komisiju koja će nadgledati i zapisnički evidentirati uništavanje opreme predviđene za rashod kako bi taj izvještaj poslužio kao temelj za isknižavanje opreme iz knjigovodstva.

Nastaviti i intenzivirati aktivnosti na pribavljanju dokumentacije (posjedovnih listova) za imovinu evidentiranu u knjigovodstvu Doma zdravlja.

4.8 Potraživanja i obaveze

Na dan 31.12.2010.godine iskazana potraživanja Doma zdravlja iznose **4.179.058 KM**, od čega su potraživanja od kupaca u iznosu od 203.362 KM i potraživanja po osnovu dotacija Zavoda (za dvanaesti mjesec 2010.godine) u sklopu redovnog finansiranja ustanove 3.975.696 KM.

Najveće potraživanje od kupaca odnosi se na ustanovu koja koristi zajedničke prostore (Zavod za žene i materinstvo) i koja čini 66% ukupnih potraživanja od kupaca odnosno 134.218 KM. Dug ovoga kupca u iznosu od 60.988 KM stariji je od godine dana. Dom zdravlja je u 2010. godini pokrenuo tužbu protiv istog a prema informacijama u 2011 godini je došlo dio sklapanja vansudske nagodbe vezano za ovaj predmet. Obzirom da je navedeno potraživanje utuženo, mišljenja smo da je isto trebalo preknjižiti sa redovnih potraživanja na sumnjiva i sporna potraživanja.

Sa 31.12.2010. godine ukupno iskazane obaveze i razgraničenja Doma zdravlja iznose **14.847.620 KM** od čega su najznačajnije stavke dugoročne finansijske obaveze i dugoročna razgraničenja koja su iskazana u iznosu od 6.935.121 KM i obaveze prema dobavljačima i druge obaveze u iznosu od 7.912.499 KM.

Najznačajnija stavka na dugoročnim razgraničenjima odnosi se na odložni prihod po osnovu donacija stalnih sredstava i sitnog inventara u iznosu od 5.973.397 KM. Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze odnose se na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 3.557.812 KM, obaveze prema zaposlenim 2.469.110 KM i obaveze za poreze i doprinose u iznosu od 1.455.460 KM. Obaveze prema zaposlenima izmirene su početkom prvog mjeseca 2011. godine po doznačavanju sredstava od strane Zavoda. Uvidom u dokumentaciju vezanu za potraživanje i obaveze konstatovali smo kako se vrši sravnjavanje salda sa kupcima i dobavljačima i šalju redovito IOS-i. Međutim, obaveze prema dobavljačima se ne izmiruju u propisanim i ugovorenim rokovima kako je to utvrđeno Pravilnikom o finansijskom poslovanju i Zakonom o finansijskom poslovanju što je imalo za posljedicu iskazivanje velikog duga prema dobavljačima na kraju 2010. godine.

Na kraju naše revizije prezentovana nam je Odluka Upravnog odbora Doma zdravlja od 11.04.2011. godine kojom se odobrava zaduženje Doma zdravlja u iznosu od 3.000.000 KM kod Zavoda kao i Ugovor o novčanoj pozajmici. Po izjavi odgovornih pozajmica će se koristiti za izmirenje dospjelih obaveza prema dobavljačima.

Za evidentirana utužena potraživanja donijeti Odluku o preknjižavanju istih sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja.

U cilju osiguranja finansijske stabilnosti i održavanja solventnosti obaveze prema dobavljačima izmirivati u skladu sa propisanim i ugovorenim rokovima.

4.9 Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji na dan 31.12.2010. godine iskazana je nabavna vrijednost stanova Doma zdravlja u iznosu od 5.933.995 KM i vrijednost donirane opreme i sitnog inventara u iznosu od 1.219.372 KM.

Stanovi se kao vlasništvo Doma zdravlja vode u evidenciji Kantonalnog stambenog fonda i Stambene zadruge Željezničar. Prema Izvještaju popisne komisije radi se o 51 stambenoj jedinici. Uvidom u Izvještaj o popisu utvrdili smo da je Komisija za popis je ustanovila da je 36 stanova otkupljeno, a 15 stanova u fazi otkupa. Kantonalni stambeni fond i Stambena zadruga Željezničar (po izjavi odgovorne osobe) nisu dostavili nikakvu dokumentaciju vezano za stanove temeljem koje bi se stanovi mogli isknjižiti iz vanbilansne evidencije Doma zdravlja.

Navedena oprema i sitan inventar odnosi se na donaciju po osnovu realizacije Projekta jačanja zdravstvenog sektora za period 2007-2010- godina koji se finansira kreditnim sredstvima Razvojne banke Vijeća Europe, lokalnim učešćem Vlade Federacije BiH i učešćem od 30% od strane kantonalnih vlada. Projekat je trebao biti okončan 15.12.2010. godine. Međutim (kako stoji u Izvještaju o realizaciji Projekta) zbog tekućih aktivnosti Projekta prolongiran je datum zatvaranja do 30.06.2011. godine. Po završetku Projekta Vlada FBiH treba donijeti Odluku o definisanju vlasništva nad isporučenom i zaprimljeno opremom a do tada se ista vodi vanbilansno.

Intezivirati aktivnosti na pribavljanju dokumentacije vezano za stanove Doma zdravlja (otkupljenih i u fazi otkupa) u cilju rješavanja stambene problematike i zaštite imovine.

5. KOMENTAR

J.U Dom zdravlja Kantona Sarajevo, u ostavljenom roku, očitovao se na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja J.U Dom zdravlja Kantona Sarajevo. za 2010.godinu, dopisom broj 01-03-5448 od 22.06.2011.godine. U očitovanju je navedeno da se J.U. Dom zdravlja slaže sa mišljenjem i navodima iskazanim u Nacrtu izvještaja ali izražavaju određene sugestije i obrazloženja. Sugestiju koje se odnosi na tačku 1 (vezano za finansiranje troškova zaposlenih) dijelomično smo prihvatili i inkorporirali u konačan Izvještaj.

Ostale sugestije i obrazloženja nisu uticale na date nalaze i mišljenje te se ovaj Izvještaj smatra konačnim.

Rukovodilac
Sektora za finansijsku reviziju
Anica Pudar, dipl. oec.

Vođa tima:
Jadranka Novak, viši revizor

Član tima:
Dubravka S. Barbarić, revizor
Nina Šunjić, pomoćnik revizora

Prilog br. 1.
Izvršenje Finansijskog plana Doma zdravlja Kantona Sarajevo Federacije BiH na dan 31.12.2010. godine
u KM

Grupa konta	Vrsta prihoda	Finansijski plan za 2010. godinu	Raspoloživa sredstva za 2010. godinu	Izvršenje Plana na dan 31. 12. 2010.g	Razlika (5-4)	Index (5/4 x100)
1	2	3	4	5	7	
I 60-63	Ukupni prihodi i primici	50.916.009	50.916.009	51.479.342	563.333	101
1.	Prihodi od obaveznog zdravstvenog osiguranja	48.190.866	48.190.866	50.218.860	2.027.994	104
1.1.	Domicilni zavod zdravstvenog osiguranja	47.990.866	47.990.866	50.145.351	2.154.485	105
1.2.	Učešće osig.lica u troškovima zdrav.zašt.	200.000	200.000	73.509	-126.491	37
2.	Prihodi izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja	2.725.143	2.725.143	1.260.482	-1.464.661	46
2.1	Direktna plaćanja pravnih i fizičkih lica	2.000.000	2.000.000	675.366	-1.324.634	34
2.2	Prihodi iz budžeta	328.143	328.143	73.297	-254.846	22
2.3	Donacije	220.000	220.000	294.043	74.043	134
2.4	Ostali prihodi	177.000	177.000	217.777	40.777	123
II	Ukupni rashodi (1-3)	50.916.009	50.916.009	52.282.412	1.366.403	103
1. 30, 33 dio 34	Troškovi materijala, energije i usluga	4.610.143	4.610.143	3.839.203	-770.940	83
1.1	Lijekovi ukupno	152.000	152.000	40.843	-111.157	27
1.2	Zubarski materijal	250.000	250.000	93.692	-156.308	38
1.3	Potrošni materijal za laboratorijsku i dijagnostičku djelatnost	650.000	650.000	492.712	-157.288	76
1.4	Sanitetski i ostali medicinskimaterijal	380.000	380.000	227.579	-152.421	60
1.5	Materijal za održavanje	100.000	100.000	79.752	-20.248	80
1.6	Kancelarijski materijal	200.000	200.000	176.861	-23.139	88
1.7	Materijal za čišćenje	125.000	125.000	101.112	-23.888	81
1.8	Gorivo i mazivo	190.000	190.000	183.815	-6.185	97
1.9	Troškovi električne energije	360.000	360.000	395.051	35.051	110
1.10	Troškovi grijanja	690.000	690.000	670.668	-19.332	98
1.11	Troškovi vide i komunalija	70.000	70.000	117.616	47.616	168
1.12	Troškovi PTT usluga	135.000	135.000	155.868	20.868	115
1.13	Bankarske usluge	100.000	100.000	127.723	27. 723	128
1.14	Troškovi sitnog inven.-medicinskog	75.000	75.000	61.517	-13.483	82
1.15	Troškovi invest.i tekućeg održavanja	503.143	503.143	319.569	-183.574	64
1.16	Reprezentacija	40.000	40.000	46.484	6.484	116
1.17	Ostali troškovi	590.000	590.000	548.340	-41.660	93
2. 31	Amortizacija	778.000	778.000	808.645	30.645	104

2.1	Amortizacija objekata	168.000	168.000	168.439	439	100
2.2	Amortizacija postrojenja i opreme	610.000	610.000	640.206	30.206	105
3.						
32	Plaće i naknade	45.407.866	45.407.866	47.534.806	2.126.940	105
dio 33						
dio.34						
3.1	Bruto plate	39.158.087	39.158.087	40.629.411	1.471.324	104
3.2	Topli obrok,prevoz,regres	5.696.779	5.696.779	6.220.144	523.365	109
3.3	Pomoći zaposlenima i član.porodice	320.000	320.000	412.084	92.084	129
3.4	Naknade za povremene i privrem.posl.	120.000	120.000	121.775	1.775	102
3.5	Naknade za rad Upravnog i Nadzornog odbora	80.000	80.000	104.452	24.452	131
3.6	Troškovi stručnog usavršavanja	30.000	30.000	45.077	15.077	150
3.7	Troškovi službenih putovanja	3.000	3.000	1.864	-1.136	62
4.						
34	Ostali troškovi i rashodi	120.000	120.000	99.759	-20.241	83
4.1	Rashodi po osnovu kamata	45.000	45.000	53.447	8.447	119
4.2	Ostali rashodi	75.000	75.000	46.311	-28.689	62
	Višak rashoda nad prihodima-DEFICIT (I-II)			803.070		-
	Broj zaposlenih			2164		